

**Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry do 1. ročníka gymnázia
so 4-ročnou dĺžkou štúdia pre školský rok 2018/2019 – 14. mája 2018 – 1. termín**

*Na test nerob žiadne poznámky, ktoré nesúvisia s jeho obsahom. Prípadnú opravu urob takto: Ø.
Ukážku a zadania otázok si pozorne prečítaj. Pri testových otázkach zakrúžkuj správnu odpoveď.*

Viaceré úlohy vychádzajú z nasledujúcej ukážky. Prečítaj si ju preto pozorne.

Ukážka

História slovenského včelárstva sa začína v roku 448. Zaznamenal ju grécky filozof, ktorý prišiel s posolstvom cisára Theodósia na naše územie.

Tak, ako sa človek snažil uloviť zver alebo chytiť rybu, tak sa pokúšal ukoristiť včely a ich med. Primitívny včelár pozorovaním zistil, že včely sa počas pokročilej jari roja a hľadajú nový príbytok. Aby nové hniezdo ostalo nablízku, vysekal do vhodného vedľajšieho stromu dutinu. Vyrojené včely ju radi obsadzovali.

Neskôr si včelári preniesli kmene stromov so včelami k domu a začali dlabat' z hrubých kmeňov stromov kláty a robiť úle z hrubých dosák. Konštrukčné riešenie úl'ov svedčí o nadaní nášho ľudu. Ich vonkajšie vyhotovenie zasa o jeho umeleckom cítení, ktoré vychádza z úcty a lásky ku včelám.

Slovensko, oplývajúce lesmi a lúkami, malo vhodné podmienky na chov včiel. Včelárstvo bolo dobrým zdrojom príjmov. Medom a voskom sa platili dane. Chov včiel mal preto veľký hospodársky význam a zodpovedajúce privilégia. Med bol totiž jediným sladidlom a sviečky sa robili len zo včelieho vosku.

Život tohto usilovného hmyzu nájdeme aj v ľudovej slovesnosti. Množstvo prísloví a porekadiel svedčí o dôležitosti jeho existencie.

Zdroj – upravené; <https://www.slovensky-med.sk/historia-slovenskeho-vcelarstva>

II.

1. Nasledujúce podstatné mená majú spoločné dve vlastnosti? Napíš, aké sú tieto podstatné mená:
riešenie, cítenie, úcta, láska
2. V druhom odstavci v poslednej vete je podstatné meno nahradené zámenom. Napíš, toto podstatné meno:
3. V druhom odstavci v prvej vete urči všetky slovesá podľa vidu a napíš, koľko je ktorých:
.....
.....
4. Utvor prídavné meno od slova **včela**:
5. Koľko neohybných slovných druhov je v poslednom odstavci ukážky?
a) 4 b) 3 c) 2

III.

1. V slovenčine zvyčajne veta začína podmetom. Nasledujúcu vetu preštylizuj tak, aby začínala podmetom a jej význam zostal zachovaný.

Zaznamenal ju grécky filozof, ktorý prišiel s posolstvom cisára Theodósia na naše územie.

-
-
2. Z prvej vety ukážky vypíš prisudzovací sklad:
 3. Z tretej vety v štvrtom odstavci vypíš podmet:
 4. Koľko nezhodných prívlastkov je v druhej vete v druhom odstavci?
a) 0 b) 1 c) 3
 5. V poslednej vete v predposlednom odstavci vyhl'adaj prísudok a napíš ho v základnom slovesnom tvare
 6. Poznáme rôzne spôsoby nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami. Môže byť jedným zo spôsobov aj stupňovanie prísloviek? a) áno b) nie

IV.

1. Názvoslovie v botanike, zoológii sa skladajú vždy z dvoch slov – podstatného a prídavného mena. Napr. púpava lekárska a pod. Napíš celým názvom úplné pomenovanie včely:
.....
2. Ak by ukážka bola prejavom, čo by v nej nemalo chýbať? Napíš aspoň dva znaky:
.....
3. V ukážke je aj niekoľko slov cudzieho pôvodu. Nachádza sa slovo cudzieho pôvodu aj v predposlednom odstavci ukážky? a) áno b) nie
Ak odpovedáš áno je toto slovo napísané správne? a) áno b) nie
4. Napíš správnu výslovnosť slova včela:;
pomenuj tento jav:.....

V.

1. Napíš, ktorú ľudskú vlastnosť, často prirovnávajú k životu včely?
2. Ak by si bol niekedy spisovateľ a opísal by si v románe život napríklad významného vedca, aký román by si napísal?
3. Čo je základnou funkciou umeleckej literatúry:
4. Ktorý počítačový program sa najčastejšie využíva na prezentáciu textov?
5. Nedávno k nám vietor dovial piesok z púšte. Napíš, z ktorej
Na ktorom kontinente sa nachádza?